

PERIÒDICH SATÍRICH,

HUMORÍSTICH, IBESTIBAT Y BITEBABI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 QUARTOS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.

THOMAS A. EDISON.

Viu solzament per la ciencia,
y fruyt del sèu geni son
las grans invencions que admira
la nostra generaciò.

Perque 'l món d' ell no s' olvidi
quan se l' emporti la mort
vá inventá un dia 'l fonógrafo
que 'ns repetirá 'l sèu nom.

UN HOME DE SORT.

Ja poden buscar y barrinar tant com vulgan: no trobaran res tant capritxós é inexplicable com lo vent de la fortuna.

En lo món tot está montat de la mateixa manera: tot consisteix en tenir sort ó no tenirne.

No 'ls parlaré d' aquells que creyent senyarse 's treuhen los ulls: ara com ara son poch lo que 's senyan, y si no més se tornessin cegos los que fan aquesta operaciò, lo qu' es per aquestos carrers de Dèu no se 'n hi veuria gayre de gent venent romansos y rasant lo violí.

A cada pas veyéu nous exemples de la rara condició de la fortuna. En la vida pública, en la vida privada, en lo terreno de las arts, en lo camp de la ciencia, en tot s' hi veu la extranya manotada de la sort y las irritants preferencias que demostra.

Hi ha home que cau á péu pla y 's romp la nou del coll: un altre, en cambi, va de tomballons fins al fons d' un barranch, y no solzament no 's fa res, sinó qu' encara al ser á baix troba una joia perduda ó una moneda de cinch duros.

Pero... ¡quí fa escarrassarme tant, si aquí, com qui diu á la ma, hi tinch la demostració més palpable de lo que estich dihent?

Va d' historia.

Lo senyor Facundo, com totas las demás personas, havia sigut jove, y calavera, y bromista y conquistador.

Sinó qu' ell, segons cofessiò propia, ho era una mica més que 'ls altres.

Tant es aixís, que á la edat de vinticinch anys va trobarse sol, pobre, sense ofici ni benefici, ni ganas de treballar.

Aburrit, malhumorat y no tenint res que fer, un dia 's revesteix de valor y se 'n va cap á mar...
¡Ey! No á suicidarse, sinó á pescar una estona per matar lo temps.

Ell mateix m' ho va explicar una vegada.

—Arribo al moll, extench la canya y comenso á carregarme de paciència. Si pica, si no pica, lo temps anava passant, sense deixarme atrapar ni un petit burro, quan de repent sento un ¡xop! á la vora m' u y te 'm veig que d' una barca que venia d' un vapor ab passatjers n' havia caygut un...

Es á dir no era un; era una. Una senyoreta molt simpática, que bregava desesperadament per agafarse á qualsevol cosa.

Salto á una llanxa vuyda que hi havia per allí y... res, quan vaig haverla desamarrada, la noya, per las sèvas propias mans, ja havia saltat á dins, casi bè sense que jo me 'n adonès.

S' abraça ab mí, mullantme com un musclo y comensa á cridar:—¡Oh salvador mèu.. lo mèu salvador.—

De moment vaig creure que 'm prenía per altre, y vareig advertirli que jo 'm deya Facundo; pero bè lluny d' aixó: la simpática naufraga volia dir que jo l' havia salvada.—

En resumidas quèntas: la senyoreta va engrescarshi de tal manera, que després de mil anadas y vingudas, lo calavera Facundo va acabar per ser lo sèu marit.

La tal senyoreta era orfe, duenya absoluta d' una regular fortuna y guapíssima.

¿Volen més sort?

Qualsevol persona com cal s' hauria tingut per bè ditxós: lo senyor Facundo no va tenirshi fins al cap de set mesos, en que sa esposa va morir d' una pulmonía, deixantlo viudo y hereu universal.

—Ara estarè bè—deya ab tot lo descaro del món, al contestar als amichs que li anavan á donar lo pésam,—ab la fortuneta que aquesta dona m' ha deixat, puch passar alegrement tota la mèva vida.—

Y en efecte: tiberis d' aquí, xibarris d' allá, viatjes, caballs, gossos... semblava que ho donavan.

Durant una pila de temps, va ser l' home de moda. Desconeixent lo sèu passat y veyentlo derrotjar ab tanta esplendidés, tothom l' estimava, tothom lo volia, totas las portas se obrían de bat á bat al anunciarse don Facundo.

—¡Don Facundo, demá vingui á dinar!—¡Don Facundo, se 'l espera aquest vespre!—¡No falti á la *soirée*, don Facundo!—

En mitj d' aquest bull, la bossa de don Facundo anava vuydantse. L' home se 'n va adonar á temps y va espavilarse tant bè, que 'l dia en que 's despedía del últim bitllet de banch, donava la ma d' espós en lo camaril de la Mercé á una de las més ricas pubillas de Barcelona.

Ell entre sí pensava, al venir de la iglesia:

—¡Que de qué!—

Y 'ls que sabían lo sèu estat, murmuravan:

—¡Quina sort!—

Sense 'l més petit núvol, sense cap contrarietat, lo nostre héroe va viure alguns anys felís y tranquil ab la segona dona.

La fortuna, sempre bondadosa ab ell, va obscurirli ab la agradable desgracia de no tenir fills, lo qual, fins á cert punt, no va fer més que estalviarli una pila de cuydados.

L' home va sapiguerse enginyar jugant, ab

sort, á la bolsa, y sa fortuna va aumentarse de una manera aterradora.

En tot aixó, ¡plam! torna á quedar viudo.

Y torna á ser don Facundo 'l tipo més felís del món.

Tenia llavors xeixanta sis anys. Los vicis y las calaveradas l' havían minat de mala manera; pero 'l sèu bon humor no havia suferit la més mínima baixa.

Per demostrarho va resoldre tornarse á casar.

Y ¿ab qui? Ab una noya com un sol, un angel de divuyt anys, pobre com una rata.

—Fins ara —va dir don Facundo—m' hi casat únicament á gust de la dona: ja es hora de que 'm casi á gust mèu.—

¡Bè n' hi feyan de reflexions los sèus amichs! ¡bè n' hi presentavan d' inconvenients!

—Mira que tú ets molt vell y ella es molt jove; mira que aquestos matrimonis acaban á trem-padas; mira que 's facil que...—

Tot va ser inútil.

—Vull fer lo que 'm dongui la gana y en paus.

S' arregla 'l negoci á corre-cuyta, vesteix á la novia com una reyna y 's casa.

Estava escrit que don Facundo no n' havia de esguerrar cap.

Dos senmanas després de casat, ¿saben qué va succehir?

—¿Que va morírseli la dona?

—No senyors: va morirse ell.

¿Aixó no es tenir sort?

A. MARCH.

LO BORDET

PER JOSEPH ROCA Y ROCA.

Al Editor de L' ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Me demanas, amich Lopez, que 't digui lo que 'm semblí de la nova producció dramática del que ho es antich dels dos, en Roca y Roca. Lluny de trobarhi cap inconvenient, la cosa 'm vè de gust, no sols per tractarse d' un amich, y per ser la producció del teatre catalá, sinó també per serme altament simpátich l' assumpto que indica la sola paraula que serveix de títol á la obra. No en vá vaig estar cinch anys al davant de la Casa de Caritat y tractant ab bordets, y 't confesso que si no 'ls hagués posat carinyo, 'm tindria per home sens cor, y m' avergonyiria de mí mateix.

Lo bordet es un dels tipos més interessants que produheix la mal girbada organizació social en que viu lo mon. Lo malehit forat que pot observar en una casa vella, qualsevol que passi pèl carrer de las Ramelleras, es verdaderament un padró d' ignominia pera las nostras societats. Me fá 'l mateix efecte que 'm faria un estrep en lo vestit blanh d' una dama aristocrática, quan se posa de gala pera anar á mirar y á ser vista ab la excusa de que canta en Gayarre ó en Massini. L' home tè avuy per base la familia, y aquell forat no es més que un medi vergonyant pera deixar á un sér ignocent sens familia, ó sigui pera condemnarlo no ja á mort civil, sinó á mort social, que es molt pitjor encara.

Per aixó es que 'l bordet no logra casi jamay esborrar los efectes de la injusticia original de que és víctima. Pocas vegadas se reduheix á ser un home regular; un número en lo conjunt. S' enfila molt amunt, ó cau molt avall, y en aquest darrer cas, ni la mateixa societat tè dret perfecte á exigirli comptes, puig que d' ella, més que d' ell, es la culpa. Si 'l bordet s' enfila molt amunt, sa vida tampoch se tanca en los límits ordinaris. Fill las més de las vegadas d' una passió tempestuosa, tots sos actes son un continuat temporal. Sol al mon, sense familia, sense parents, se troba lliure com l' aire, y agitad com aquest quan la atmósfera está carregada d' electricitat. Res deu á ningú, com no sigui lo cambi dels agravis que ha rebut de la societat, y obra en conseqüència.

Tots los bastants de que parla la historia, han fet tronar y ploure.

Los afectes que pot arribar á sentir lo bordet son sempre artificials, excepció feta dels que ell mateix se crea. Lo amor á la mare, si t'è molta sort, ha de suplir-lo per l'agrahiment á la dida, que fins la llet no li ha pogut donar á dojo, puig que en la major part dels cassos, ha hagut de compartirla ab altrás criaturas. L'amor al pare, ni per reflexo pot conéixerlo, puig que 'l didot no es jamay res més que 'l marit de la dida. Lo bordet se troba en cas molt semblant al del cego ó mut de naxensa. No sols no pot discernir los matisos y colors del afecte, sinó que d'ells no pot tenirne ni la més remota idea. Aixís com lo cego ó 'l mut no veuen negre ni senten silenci, com s'afigura lo qui no ha meditat prou, sinó que veuen ó senten com nosaltres sentim ó veyém pels coltzers, de la mateixa manera lo bordet no professa odi ni despit, sinó que senzillament lo seu orgue del sentiment de familia está perfectament vuit y s'atrofia. Per aixó, al estudiar als bordets, se vos apareixen sempre com entregats á una classe de melancolia indefinible. Per aixó, quan no son un temporal desfet, la qualitat dominant en llur caràcter es una indiferencia de la qual vol ferlos moltas vegadas responsables la societat, injustament, puig que ningú més que ella n' es la responsable.

Y aquí tens, amich Lopez, lo que á mos ulls constitueix lo principal mérit del drama del nostre amich, y lo que li dona carta patent de poeta. L' indefinit caràcter de 'n Martinet, es veritablement lo d' un bordet que ha tingut la sort de trobar una bona dida. Es fill no d' una passió tempestuosa, com aquellas que van donar al món grans revolucionaris, sinó que en son engendrament tal vegada ni passió va intervenirhi. L' encongiment que conserva á pesar d' haver seguit una carrera; la indiferencia, que á despit del carinyo que professa á sa mare artificial, demostra en tots sos actes, son eminentment característichs. Res hi fa que en Roca ab lo cap vulgui defensar la preeminencia de la familia artificial sobre la natural, puig que son cor de poeta l' obliga á que, la única vegada que la naturalesa mutilada del pobre abandonat té un esclat d' entusiasme y un moment sublim de passió, es quan veu no á son didot ni á sa dida en trifulgas, sinó quan mira desdixat y á punt de ferne una á son pare natural. Lo crit de 'es lo méu pare! 'es un náufrech! de la penúltima escena, es lo cop culminant del drama. Es la naturalesa que 's revolta contra tots los convencionalismes d' una organisció social que fa possibles los bordets.

La intuició poética del caràcter del bordet es la que dona péu al nostre amich Roca pera las escenas més bèn treballadas y originals en la forma. Lo bordet, indiferent encongít y dominat per la melancolia, no 's prestava á un diálech d' amor davant del públich, y per aixó fou que l' autor, instintivament va evitarho. D' aquí 'n resultá la escena del festeig en veu baixa, baix la vigilancia del Manquet, que aplica á la situació cants d' en Clavé, que es sens dupte la més simpática y original del drama.

Per lo demés, amich Lopez, aquest, al méu entendre, suposa un bon adelanto desde 'l *Mal pare*. Aquest, com tú sabs, no vá satisfirme, tant que jo, que no sé fingir, vaig evitar-me entrar á las taulas quan vá estrenarse. Y adverteix que llavoras, jo que visch completament allunyat del teatre, res sabia de la qüestió que vá promoures luego sobre la originalitat de la producció. Pera mí, lo que no anava era 'l género y no podia aplaudir aquellas escenas descarnadas y al méu entendre poch verdaderas, ni certs cops d' efecte versats en circumstancias purament locals de nostra ciutat. En lo *Mal pare* hi vaig trobar sols facilitat en lo maneig del diálech, y vaig sentir que lo empleés tant malament com jo creya. En *Lo Bordet* la facilitat es la mateixa, pero com s' aplica á millor assumpto, lluheix molt més, al menos als meus ulls.

En duas cosas hem de procurar influhir en l' ánimo d' en Roca y Roca. En que emplehi las facultats teatrals de que disposa en assumptos catalans y trascendentals al mateix temps, y en que no s' imposi la tiranía de escriure sempre en prosa. Lo teatre catalá pera poder viure y creixer, ha de respirar una atmósfera especialíssima. En lo fondo, es un teatre de protesta, com totas las manifestacions del nostre renaixement. Los assump-

tos, donchs, ha de ser genuinament de la terra y de son conjunt se n' ha de despendre alguna cosa que sigui trascendental. Per semblants motius los autors no han de abandonar lo vers. La llengua catalana disposa d' una gran varietat de metros y combinacions que allunyan tot perill de monotonía, y un drama ó comedia, que á més de interessar, afalagui l' oido y tingui la major forsa possible pera moure 'l sentiment, t'è aquestas ventatjas de més á més sobre las demés que constitueixen son fondo. Disputin tant com vulguin los partidaris d' en Wagner y d' en Bellini, si los primers van de bona fé, no podrán deixar de convenir que si son ídol, ademés de sas combinacions orquestrals y vocals, hagués pogut trobar ritmes com la «Casta Diva» ó 'l del final de Norma, hauría fet una obra molt més completa que la que avuy los ha deixat.

Y prou ja, amich Lopez, y estigas bèn segur de que, si ab las condiciones que ha mostrat lo nostre amich, logra donar transcendencia catalana als arguments, condensant en un tipo una costum de la terra ó una generació, com vá fer en Pitarra entre altres dramas, en las *Joyas de la Roser*, al fer un nou estreno no sols haurá aumentat ab una producció aplaudida més lo repertori del teatre catalá, sinó que haurá contribuít á fer donar un pas més al nostre renaixement. Avuy aquest, no s' acoutenta ab l' art per l' art, sinó que en l' art hi véu un dels més poderosos medis pera alcansar los fins trascendentals que 's proposa.

Sempre ton amich affm.

V. ALMIRALL.

Al Liceo han posat un *Crispino e la comare* molt arregladet. ¡Be per en Cessari, que sigué l' héroe de la representació!

Y després de consignar que la Tubau se defensa molt bèn en lo *Teatro Principal*, permetin-me que 'ls parli una mica de las cosas novas.

Las amazonas del Ganges.—Lo teatro del Tivoli continúa están de sort. Y no perque l' obra últimament estrenada sigui una maravella, sinó perque la empresa sab ser rumbosa, compensant ab la espléndida presentació dels espectacles la falta d' ingeni dels autors.

Las amazonas del Ganges es una sarsueleta inofensiva, literariament parlant. Podría representarse davant del bisbe sense pòr de cap excomunió.

L' argument es senzillíssim. Figúrinse que.....

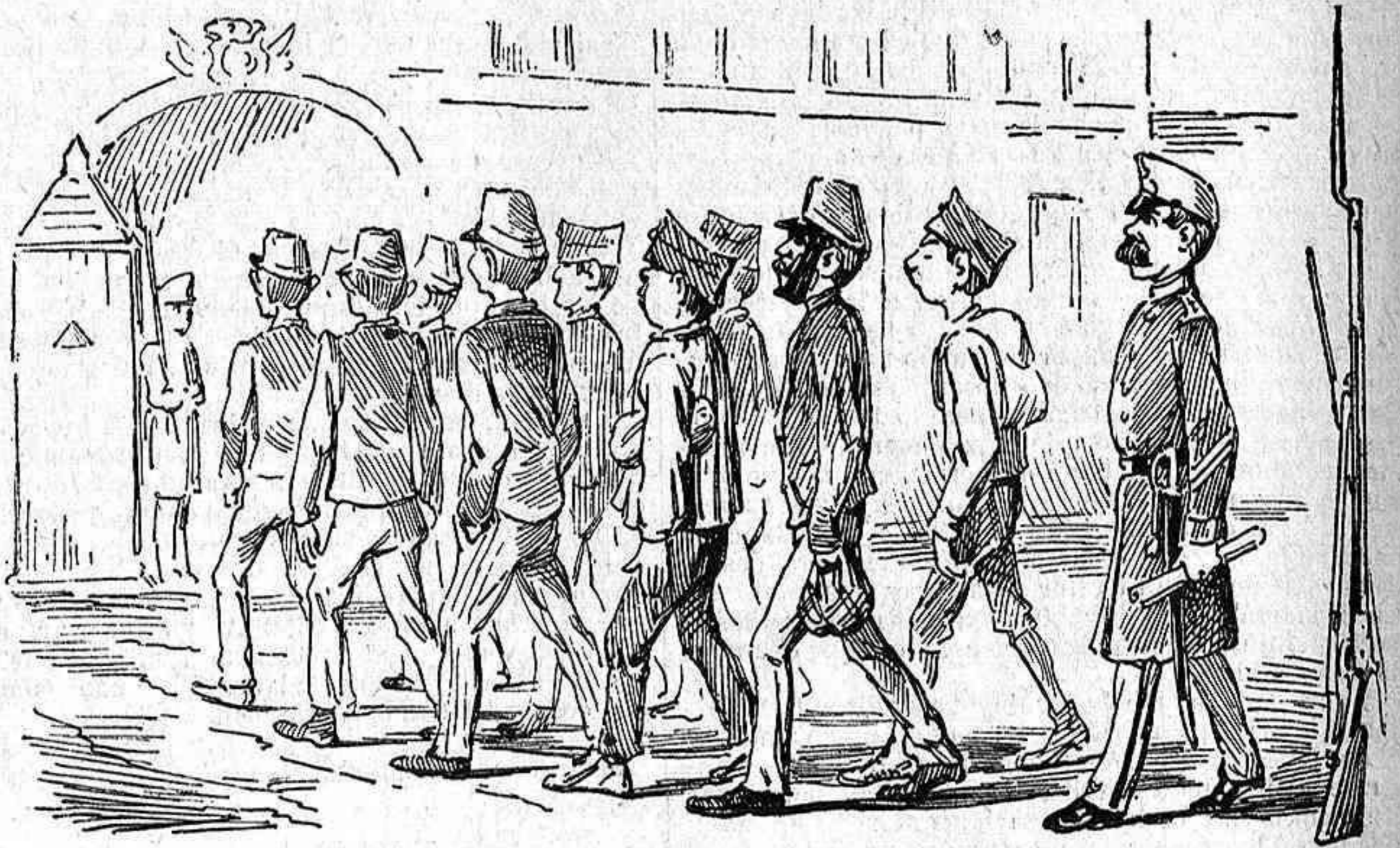
Pero ¿que 'n treurè d' amohinarlos ab un quènto tant ignoscent? Conténtinse ab sapiguer que en lo género infantil y candorós ja no 's pot anar més enllá.

En cambi la música es divina. No s' hi veu sempre aquella capritxosa originalitat que brilla en las obras de la escola francesa; pero es tant dolsa, tant delicada, tant fina, que l' espectador se fá la ilusió de que 's troba en un dels cels de Mahoma, ahont sols s' hi senten veus de angels y 'l remor de la brisa acariciant los arbres: lo mestre Straus s' ha portat com un home.

Sobressurten un terceto, un coro y 'l final del acte primer; un coro del género militar, un brindis y 'l preciós final del acte segon, y en l' acte tercer una bonica barcarola que canta tota la massa coral.

Lo desempenyo inmillorable: s' hi distingeixen especialment la senyora Mateu, que fa un *Beppo*... hasta allí, lo senyor Colomer en lo paper de *Solimán*, en Puig, y las dugas senyoras qual nom ara no recordém.

LOS RECLUTAS.

Ells son los *hicos* de Marte,
ellas *hicas* de María...
Si no fos per certs respectes,
¡quina barreja hi hauria!

L'aparat, ja ho hem dit, es rumbós: las decoracions molt bonicas y d'efecte.

Debem fer especial menció del senyor Perez Cabrero. Es un notable director d'orquestra que s'ha guanyat completament las simpatias del públich. Al parlar del *Pais de la Olla* varem olvidarnos d'ell, y avuy reparèm ab gust aquella falta, fent constar que pochs haurian dirigit la execució de *Las amazonas del Ganges* ab tant tino com lo senyor Perez Cabrero, ni n'haurian tret lo partit qu'ell ne treu.

... MARÍA MENOTTI ó *La loca de los Alpes*. Un altre d'ensopegada. Pot bèn donarse l'enhonra-bona á la empresa del *Teatro de Catalunya* que ha trobat una segona *Portera de la fàbrica*. Filla

del mateix autor é inspirada com aquella en una novela de Montepín, conté aquest melodrama tot lo necessari per seduhir al públich, y en especial al públich de la tarde.

Crims y delictes á parells; una pobra dona que li roban á la filla y 's torna boja; lo cambi de un difunt, un paisatge dels Alpes ab un regarol d'aygua natural, molta nèu y dos gossos ensenyats que gratant la terra descubreixen un cadáver: un mano que 's despenja, l'hi tallan la corda y casi s'estrella..... En fi, d'emocions demanin las que vulgan.

L'obra de per sí interessa: ha sigut molt bèn posada, y fa més que interessar: en alguns moments cautiva. L'últim quadro del acte tercer

HISTORIA NATURAL.

De devant y de clatell
vejin si no es un camell.

realsat per una magnífica decoració dels Alps deguda al Sr. Chía, produheix un alborot d'entusiasme.

L' autor Sr. Moreno Gil, al igual que 'l pintor Sr. Chía y 'ls actors, entre 'ls quals sobressurt de una manera especial la Sra. Mena, van ser cridats á las taulas infinitat de vegadas.

Lo teatro dimars un plè, y dimecres tarde y nit, dos plèns ab curull, prelude dels que aniran venint.

Aquets trets no fallan may.

N. N. N.

LO MÈU RETRATO.

Avuy que d'oci me queda un rato y he fet acopi de bon humor, á corre-cuita, per ser barato, ne vull descriure lo mèu retrato per regalarlo al curiós lector.

Jo soch un tipo molt curt de talla, soch molt raquístich, tinch molts tropells; no tinch ni un céntim, ni milja malla, y de lluny semblo un ninot de palla d'aquells qu'espantan los vols d'aucells.

Forats y tacas porto á la roba fins pera vendren, si vull, en gros; jo may estreno cap pessa nova pues tot m'ho donan, y aixó comproba que soch poeta y un xich talós.

Jo soch un tipo molt bullanguero; moch saragatas sols per un ral;

quan salto y brinco semblo un bolero, y al explicarme tinch tan salero que 'ls que m'escoltan no 'n fan cabal.

Tinch las hetxuras molt poch conformes, soch extranyíssim, soch molt mal fet; las mans me tenen molt malas formas, y 'ls péus tant grossos y tant disformes que (no se 'n riguin) puch dormir dret.

Jo tinch per galdas bòtas de carga, tinch grans que 'm voltan com rics joyells, tinch las dents grossas, mirada amarga, la mèva llengua tè un pam de llarga y á la romana porto 'ls cabells.

Avuy que d'oci he tingut un rato y he fet acopi de bon humor, á corre-cuita, per ser barato, hi escrit depressa lo mèu retrato que te 'l regalo, curiós lector.

SIR BYRON.

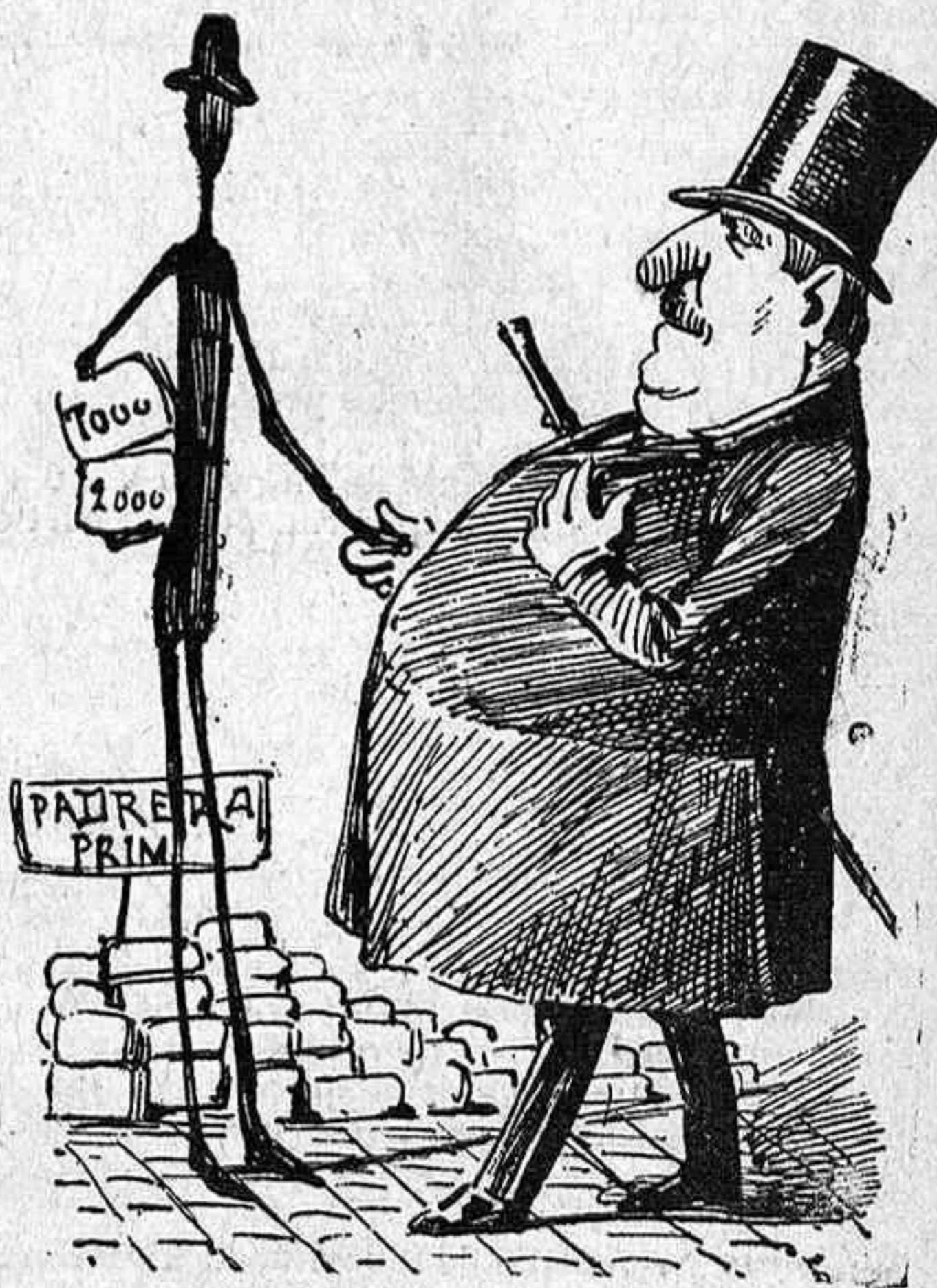
Alguns estudiants han comensat ja las vacaciones de Nadal.

Hi havia un temps que aquestas vacaciones no comensavan fins per Sant Tomás: després van adelantarse comensant per Santa Lluçia, y ara últimament las colocan al primer de desembre.

Jo ja ho veig: las fredors del hivern aquest any s'han adelantat, y 'ls estudiants no volen ser menos que l'atmósfera.

••

LOS NOUS EMPEDRATS.

Retratos fets al carbó, per un sistema especial, del nou contratista Prim y 'l protector Gros... vidal,

Pero ab motiu de aquesta especie de *huelga* han ocorregut escenas reprotables.

Alguns estudiants desitjaven entrar á las aulas, y 'ls altres ho han impedit atropellantlos.

Sens dupte algun d' ells pensa seguir la carrera de lleys, y defensar lo dret y la justicia.

Y vels' hi aquí com la qüestió social s' ha introduhit fins en las Universitats. Ab motiu de las vacacions hi ha *huelguistas*.

Dissapte 'ls artillers feyan festa.

Y la feyan passejantse á grans collas p'ls barris de Trenta-claus movent la gran gatzara del sigle.

Alguns colomars van veures obligats á tancar portas.

—¿Qué tenen avuy los artillers? preguntava un home pacífich de aquells barris.

—No res: celebran la festa de Santa Bárbara.

—Ara comprench perque fan tantas *barbaritats*.

¡Pobreta!

Era pobra y 's guanyava la vida venent per la Rambla bufetas infladas y plenas de vent de aquellas que compra la canalleta.

Tot de un plegat se n' hi va 'l cordill y adèu globos.

¡Pobreta! Va donarli un accident y van tenir que auxiliarla á ca 'l apotecari.

Prengui exemple Sr. Sagasta.

Vosté també té una majoria composta exclusivament de bufetas vuidas é infladas, subjectas ab un cordill.

Pensi que també un día 'l cordill pot escapárseli, y quan arribi aquest cas, adèu majoria.

Ja 'm sembla que 'l veig desmayat. Ja 'm sembla que 'l trasladan á ca 'l apotecari.

¡Y ay! Lo día que aixó li succeheixi temo que no podrán retornarlo.

Sembla que no hauria d' haverhi res més plá que un empedrat ¿no es cert?

Donchs no ho creguin.

L' altre día va celebrarse á cala Ciutat una subasta per empedrar un tros de Rambla, ab pedra precisament extreta de las pedreras de un tal Sr. Prim.

Y com es natural, l' amo de la pedra y un seu dependent son los únichs que van pendre part en la subasta.

L' amo de la pedra, com hém dit, s' anomena Prim.

Pero la cosa es molt gruixuda.

O sinó la proba:

	Pessetas.
Tipo de la subasta.	49,865'90
Proposició de un tal Soler dependent del Sr. Prim.	49,865'75
Proposició del Sr. Prim.	49,865'50

Aquest va menjarse la poma, obtenint l' Ajuntament una rebaixa de 40 céntims

Una economía de aquest calibre fa caure d' espatllas á qualsevol barceloní, per Fontrodona que siga.

Diu que ara tractan de adornar la Rambla ab algunas estátuas.

Desde 'l moment propono que s' erigeixi la de D Francisco de Paula.

S' ho mereix.

Que 'l posin *embolcallat* ab la gramalla, á istil de Fivaller, y dessota en lloch de *conceller en cap*, que li posin un lema que diga: *Conceller en mans*.

Ara tot de un plegat mana 'l papa que 'l bisbe de Orihuela 's trasladi á Alicante

O al menos que hi passi sis mesos del any.

Si vol escoltar un consell, li recomanaré que dintre de aquets sis mesos hi estigan compresas las festas de Nadal.

Es á dir, l' época del turró.

Sembla que á la Academia de Sant Fernando no li ve gayre de gust que se acometi la reforma interior de Barcelona.

Es lo que succeheix sempre. Las cosas de Barcelona 's tiran á codillo.

No es extrany lo procedir de l' Academia.

Los académichs solen ser molt apegats á las tradicions, y primer se deixarian arrencar una orella, que tirar á terra un casutxo vell y mal forjat.

Si l' Academia de Sant Fernando aspirés á montar una sucursal á Barcelona, de segur que l' establiria al carrer de las Moscas.

Costums dels Esta's Units.

No ignora ningú qu en aquella terra famosa está molt en boga la diversió del cops-de-puny.

Aquí fém toros: allá fan *trompadas*.

Hi ha atletas que 's guanyan la vida á cops de puny. Lo públich, que acut á contemplarlos, aposta per l' un ó per l' altre y alguns cops s' atravessan cantitats molt respectables.

Fa poch va entaularse una baralla per l' istil á Sant Francisco de California.

L' entrada al espectacle va produhir la friolera de 11 mil duros, y 'ls atletas Sullivan y Reyan mitj descalabrats; després de repartirse com enemichs furiosos las grans *trompadas* del sigle, van repartirse 'ls quartos com á bons germans.

Jo ja ho veig: als Estats Units son molt *proteccionistas*, y avuy com avuy l' han dada en protegir l' industria del *árnica*.

Hem rebut un quadernet ab lo titol de *Mitja figa, mitj raim*, colecció de bocetos agre-dolsos, degut á la festiva ploma de D. Arturo Guasch Tombas.

L' obreta escrita ab garbo y facilitat se ven á 2 rals en las principals llibrerías.

A Valencia s' han posat á la venta una especie de puros *explosibles*

A un infelís que 'n fumava un ab tota tranquilitat, li succehí qu' explotá un petardo que ab una mica més li fa saltar las barras.

Un cigarro aixís es una ganga.

Es la demostració més palpable de que 'l govern s' ha fet la següent reflexió:

—No puch acabarvos ab lo veneno? Apelaré á la dinamita.

Aquí la gran llástima es que las sogras no fumin.

Diu que l' any que ve tindrém un nou San al calendari: Sant Alonso Rodriguez.

Era jesuita de la classe de llechs. No sabia llegir ni escriure y feya miracles.

¡Miracles! Y no va saber fer lo de aprendre á llegir l' Abecedari, sense anar á estudi!

Aquí ve á tom aquell epigrama castellá:

Santo que fuistes higuera
de cuyos higos comí,
los milagros que tú hagas
que me los claven aquí.

(L' últim vers s' ha de dir tocantse 'l clatell).

Definició de l' avaricia:

«La avaricia es una caixa d' ahorros pels he-reus del avaro.»

COMPARACIÓ.

Tenim penjada al baleó
una cortina mitj groga,
y un paper que vol dí, 's lloga
un bossí de habitació.

Ma germana anant depressa
ó distreta 'ls dematins,
treu la cortina de dins
y pèl sol, la deixa estessa.

Ja corregut lo telò,
passa la gent pèl carrè,
com que no veuen papé
no 's lloga la habitació.

Ja sè que 'ls lectors dirán
gab tot aixó que vol dí?
y es que igual me passa á mí
tinch cortinas al davant.

PERICO MATALASSÉ.

Un dentista va publicar en los periódichs lo següent anunci:

«Extracció de caixals. Per extreure'n un, cinch pessetas. Al que se 'n fassa arrencar una dotzena se li farà un 20 per cent de desqüento.»

A un subjecte aficionat á la beguda li preguntava 'l seu amo que l' havia sorprès bebent ay-guardent.

—De modo que á vosté l' ayguardent també li agrada

—Vaya, si m' agrada.

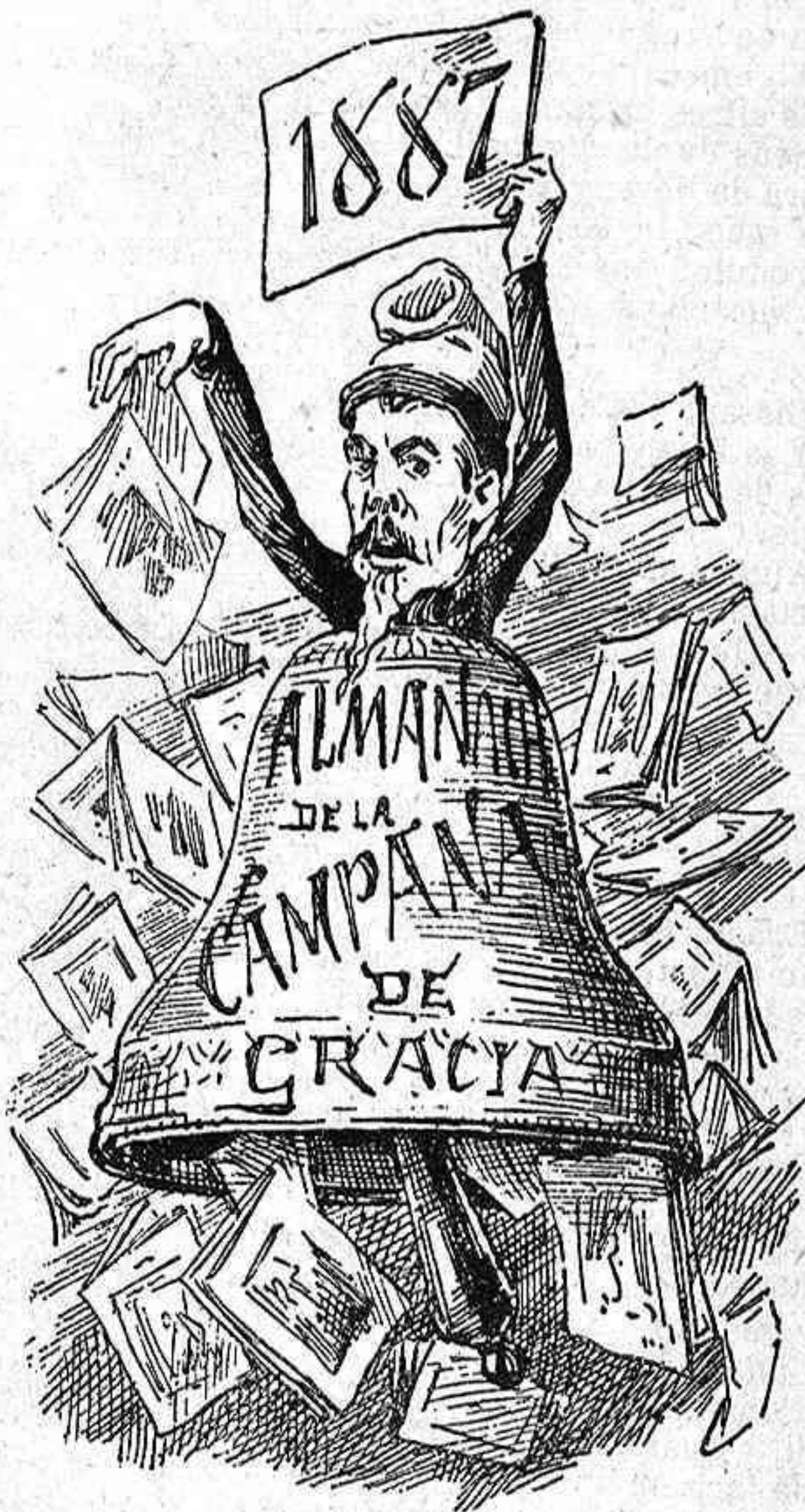
—Y de quina manera 'l pren?

—Al principi 'l prenia ab aygua, després sense aygua y ara... com aygua.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.^a—*Ta-ba-co.*
2. ID. 2.^a—*Car-te-ra.*
3. MUDANSA.—*Sala-Sila-Sola.*
4. SINONIMIA.—*Porta.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Serapi.*
6. TRENCA-CLOSCAS. *Si os plau per forsa.*
7. CONVERSA.—*Tana.-Ases.*
8. GEROGLÍFICH.—*Per puntual la Pepeta.*

SEGONA EDICIÓ.

Preu DOS ralets.

Se ven en la llibreria Espanyola de Lopez, Rambla de Mitj, 20, principals llibrerias, Kioscos y Corresponsals de LA ESQUELLA y La Campana.

XARADAS.

I.

—¿Lluís, tens un tres que 'm deixis?

—Tomás, no tinch un *hu dos*.

—¿Y aquell *tot* que per las flós has gastat?

—Mira, no 't queixis que si las flors he comprat es per fè un regalo á la...

—¿Quí?

—La filla de 'n Massiá porque 'm tè lo cor robat.

RALIP

II.

Animal es la primera,
la segona musical,
altra nota es la tercera
quart-girat un mineral
y nom d' home lo Total.

TARONJA DE CONVENT.

SINONIMIA.

Mira *Tot* allá á la costa
un barco com se *total*.
¡Y quina *tot* més fatal
á la pobra gent s' acosta!

C. DE BARRIL.

Entre el govern de Madrit
y 'ls frets, que serán molt sérios,
lo que toca aquest hivern
sembla qu' estarem ben frescos.

CONVERSA.

—Sra. Paca, ne treuré encare unà pesseta de las botinas si se las vol vendre.
—¿Y qui me las comprará?
—Aquella pobreta que passa á demanar caritat.
—¿D' hont es y com se diu?
—Es de... búscaho que ja t' he dit lo poble de qu' es filla, lo nom que 's diu y 'l Carrer de Barcelona y número ahont viu. ¿Vols encare que t' ho expliqui més clar?

J. P. DE VIDRERAS.

GEROGLIFICH.

$\begin{matrix} \times & \times & \times \\ \text{POL} \\ \text{III 000} \\ \text{LI} \\ \text{D.I} \end{matrix}$

J. ABRIL Y VIRGILI

BARCELONA:
Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.